

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

† Episcopul Mihail Pavel.*)

O grea încercare a ajuns națiunea și biserica gr.-c. română. Prea bunul episcop de Oradea-mare, Mihail Pavel, după-cum ne anunță o telegramă din Sighetul-Marmației, a încetat ieri dimineață din viață în Slatina, unde mersese să-și petreacă o parte a sezonului de vară.

Doliu adânc îmbracă din acest trist prilej diecesa Orăzii-mari și cu ea împreună întregă biserica gr.-catolică română.

Cu inima plină de durere se alătură la acest nemărginit doliu întreg poporul român de sub coroana sf. Stefan.

Căci numai acum observăm ce am pierdut noi în persoana generosului episcop Pavel, când și-a închis ochii pentru vecie.

Dar' nu observăm nici acum pe deplin. Generațiile viitoare numai vor putea aprecia după merit viața și activitatea acestui nobil prelat, ca-și care abia mai găsim în trecutul de 200 de ani al bisericii unite.

Urmas în scaunul episcopesc al nefericitului Oltean, care înglodase diecesa în datorii oribile, regretatul Mihail Pavel a dezvoltat o muncă uriașă, cu un zel și abnegațiune neîntrecută, pentru-ca nu numai să repareze greșelile trecutului, ci să îmbogățească edificiul cultu-

*) A se vedea datele biografice, publicate în nr. 12 al „Foi Pop.” Red.

ral-național al nostru cu cele mai neprețioase monumente.

În împrejurările grele, prin cari a străbătut poporul român în cele din urmă decenii, un prelat ca Mihail Pavel a fost un adevărat dar dumnezeesc pentru noi.

Astăzi, când progresul popoarelor a luat un avânt atât de puternic, când lupta pentru existența națională este atât de întezită și anevoioasă, numai aceia pot intra în luptă cu șanse de izbândă, cari sunt înarmați cu armele culturii, cari țin pas cu progresul timpului.

Și nimeni la noi n'a făcut în timpul din urmă atâta pentru ridicarea culturii naționale, ca episcopul Pavel.

Internatele din Beiuș vor vesti mărirea numelui episcopului Pavel, până când va exista numai popor român în regatul Ungariei.

Trebue să știm, că faptele se măsoară nu numai după mărirea lor, ci și după împrejurările între cari au fost realizate. Ear' în timpul nostru, când nobleța sufletului și iubirea de neam este considerată drept crimă din partea puterii de stat — strălucirea faptelor regretatului Mihail Pavel întrece orice comparație.

Toată viața sa, episcopul Pavel a urmărit un singur ideal: ridicarea culturală-națională a poporului român.

Cât de mult s'a putut apropia de acest ideal, dovedesc faptele, cari îi vor încadra numele în aur pe paginile istoriei noastre culturale-naționale.

Îreparabila și neașteptata trecere la cele eterne a episcopului Pavel este cu atât mai indoișătoare pentru noi toți, fiindcă numai zilele trecute popo-

rul român cu cea mai sinceră și devotată bucurie a asistat la sărbătorile iubileului de 50 de ani de preoție al nobilului prelat defunct.

Acest contrast între iubileul abia trecut și între crudul moment al morții, sosit atât de pe neașteptate, este inexprimabil de pătrunzător.

Toți doream din adâncul inimei, ca Mihail Pavel încă ani de-arândul să conducă destinele diecesei orădane, și seria faptelor sale nobile să și-o completeze așa după cum bunul lui suflet a dorit. Și, eată, deodată, din viața aceasta trecătoare, a trecut repentin la nemurire, lăsând un gol în urma sa, pe care Dumnezeu știe cine-l va putea suplini.

Dușmanii nostri privesc ca fiarele sălbatice la tot ce avem și astfel cu drept cuvânt ne cuprinde o îngrijorare dureroasă, oare poporul român are va norocul să vadă în fruntea episcopiei de Orade pe un al *doilea Pavel*?

Suferit-a destul regretatul prelat până a fost în viață, pentru-că și-a iubit poporul, al cărui fiu credincios a fost până la moarte. Cine nu știe de vandalismul din Orade, când cu ducerea memorandumului la Viena? Nimic nu l-a putut însă abate pe episcopul Pavel de la calea, pe care a apucat deja din tinerețele sale. Dumnezeu, care îndreptează destinele omenirei, i-a răsplătit nobleța inimei și a caracterului, ridicându-l din simplu băiat de țeran, până la înalta treaptă a episcopiei.

Ear' națiunea română, pentru care atât de neobosit a muncit o viață întregă, va pronunța cu cea mai mare evlavie numele de Pavel și va ști să-și fie recunoscătoare în totdeauna.

FOIȚA.

Românca din Carpați.

— Copiliță, 'n astă vale
Pentru cine, draga mea,
Stai, plângând de dor, cu jale
Ca o tristă turturea?...

Oh! cu setea-mi arzătoare
Aș sorbi ca din izvor
Ale tale lacrimi
După ochiu-ți răpitor!

Dac' ai vrea să-mi fi soție
Ca pe-o floare te-ai păstra,
Și cu drag ți-ai face ție
Leagăn din inima mea!...

— Voinicule, întrebi oare
De ce plâng, de ce jelesc,
Când dușmana lipitoare
Suge sânge românesc?...

Mergi, te luptă pentru țeară,
Fii al patriei fecior,
Și-atunci trista-mi inimioară
Ți-a fi pat desmerdător!

Sânt Româncă, pieptu-mi bate
De pământu-mi strămoșesc,
Și nu voi să am de frate
De cât suflet românesc.

A. G. Drăghicescu.

Poesii populare.

Nana mea cu ochii mici
Ce mă faci de vin p'aici,
Ba io bade nu te fac
Numai ție, așa ți-e drag,
Că cărarea-o-am vărut
Să vii badeo mai grăbit,
Că-i cu var de cel mai mare,
Să vii badeo tu mai tare,
Că te-așteaptă mândra-n cale,
Ca să-ți dea o sărutare
Dup'atâta așteptare.

Com. de Alex. Murgu, econ. din Foeni.

Din colecția de poesii populare inedite ale lui Eminescu.

Frunză verde foi mărunt
Vorbe-mi-au eșit cam multe,
Las' să iasă,
Că nu-mi pasă
Că bădița-i dus la coasă.
Rupe-i-se cossa-n două,
Să vie la alta nouă,
Să cosească fân pe stele,
Rupe-i-se bucățele,
Să vie-n brațele mele.

Când treci bade pe la noi
Pune-ți clopote la boi,
Și le pune la toți șasă
Cu șinoare de mătăasă,
Să te-aud, badeo, din casă,
Din casă de după masă.

Fă-mă Doamne ce me-i face
Fă-m'o pasere măiastră,
Să sbor la badea-n fereastră
Din fereastră în chilie,
Acolo bădița scrie
Slove negre pe hârtie,
Să mi-le trimeată mie.

Memoria episcopului Pavel va trăi vecinic în inimile Românilor, dar' va trăi și în faptele sale neperitoare, căci dacă cineva altul, apoi episcopul Pavel fără îndoială și-ar fi putut lăsa drept epitaful cuvintele lui Horaț: »Exegi monumentum aere perennius«.

—r.

Causa morții.

Despre cauza morții »Unirea« comuică următoarele:

Causa imediată a morții a fost apoplexie de inimă. Era cunoscut, că fericitul episcop de un șir lung de ani avese ceva defect la inimă, la care în anii din urmă se adăuse și dilatare de stomach. Cunoscută fiind însă viața extraordinară de cumpătată a răposatului, legăm speranțe întemeiate de o îndelungată păstorire.

Înmormântarea Episcopului Pavel.

Conform unei depeșă din Blaj, înmormântarea Episc. Pavel a fost *Mercuri*, în 4 l. c. în Slatina. Escel Sa Metropolitul *Mihalyi* a plecat la înmormântare, însoțit de canonicii *Dr. Aug. Bunea* și *Dr. Vas. Hossu*.

Un nou succes al limbei flamande. De curând a adresat ministrul de război din Belgia un circular către toate autoritățile militare, comunicându-le, că de aici înainte trebuie să se ceară dela fiecare oficer și suboficer cunoașterea limbei flamande.

Ce să zicem însă despre cele ce s'au întâmplat în anul 1898 la regimentul de infanterie din Oradea-mare, unde în Martie 1898 colonelul comandant a oprit pe căpitanul *Milanov* să vorbească românește în școala de suboficieri, în Maiu a muștrat pe căpitanul *Hubinger* în fața trupei, pentru că a vorbit românește. Dar' despre ordinul de zi, care deobligă pe ticiorii nostri, ca în 4 luni să învețe ungurește? Am putea cita referitor la regimentul acesta o mulțime de cazuri, cari dovedesc, cu totală deconsiderare a părții III. din regul. de serviciu, disprețul limbei române, limba maternă a majorității feciorilor de-acolo.

Szél Kálmán în contra emigrării. Ministrul de interne, Szél Kálmán, a îndreptat un circular către toate autoritățile țerei făcând cunoscut, că a îndrumat funcționarii dela postă și telegraf să confişte toate apelurile, publicațiunile și tipăriturile sosite sub bandă din America, prin cari poporul se seduce la emigrare. Szél mai autorizează pe funcționarii dela postă și telegraf să confişte și scrisorile închise, ce le-ar bănuî, că conțin astfel de provocări la emigrare.

Körber despre pact. În ședința dela 31 Maiu a reichsrath-ului prim-ministrul Körber a făcut cu ocazia dezbaterii bugetului următoarele declarațiuni asupra pactului: Noi austriacii vom să susținem și ameliorăm pactul și nici-decum să-l schimbăm sau nimicim în mod ușuratic. Astfel înțele-

gem conservatismul austriac. În decurs de secol cele două state în unitate s'au dezvoltat economiceste și pătrărul de secol dela noua regulare a raporturilor politice este plin de dovezi, cum că Austria nu și-a arogat nimic din ceea ce nu i-ar fi competat în cadrul înțelegerii pactului. Dar' dacă recunoaștem cu totul nepreocupați, că Austria s'a alipit de Ungaria, fiindcă Austria pe teritoriul acestei țeri și-a aflat locul prim de defacere a industriei sale, nu putem trece cu vederea, de altă parte, că Austria este piața cea mai apropiată și accesibilă pentru economia ungară. Din această legătură logic ar urma, că comunitatea economică a celor două state stând pe o basă atât de armonieă, nici nu poate fi espusă pericolului. Durere, dar' nu e așa. Nu interese opuse, ci puncte de altă natură, cari pentru ideea comunității sânt nefavorabile dificultează înțelegerea, la care ar trebui să ajungem în chestiunea alianței comerciale și vamale și în a noului tarif vamal. Și nu-mi pot ascunde îngrijirea asupra rezultatului negocierilor în privința compromisului și a tarifului vamal comun.

În deplină conștiință pot enunța, că în nici o privință noi nu voim să atingem starea economică a Ungariei; nimic nu voim să luăm dela ea. Dar' trebuie să delăturăm întuieroul, ce apasă asupra Austriei. Tocmai asemenea e necesar ca în tarif să fie introduse niște condițiuni pentru existența noastră economică... Dar' trebuie să ne grăbim cu încheierea tratativilor ca să nu se creeze vre-o situație anormală, care poate fi periculoasă.

Reasumez, că voim să mergem până la estremul concesiunilor, ca pe cale prietenească să ajungem la comunitate, dar' nu putem da mână de ajutor la o astfel de comunitate, care ne lipsește de liniște și care propriaminte nici nu e comunitate.

Aceste enunțări ale lui Körber au produs un viu resentiment în ceata șovinștilor nostri. Adevărurile, ce le spune Körber, îi ard și de aceea comentariile, ce fac ziarele maghiare, sânt pline de amenințări față de Austria și la adresa lui Körber.

Statul și naționalitățile. În ședința de alaltăieri a casei magnaților contele *Zichy Nándor* accentuând multe defecte de guvernament pe toată linia, a revenit și asupra politicii de naționalitate a guvernului, pe care o ține de tot greșită. E lucru incorect — a zis el — a răspândi limba maghiară cu mijloace silnice. Toată acțiunea de naționalitate e caracterisată prin lipsa de sistem.

Răspunzând la aceste Szél, a zis, că el nu recunoaște a fi greșită politica de naționalitate a guvernului. Politica aceasta se resumează în tendența, că statul trebuie să fie maghiar întru toate, în toate elementele sale constitutive.

Statul îl constituie, ca elemente, toate popoarele și deci se vede, ce scop urmărește politica guvernului: maghiarizarea acestor elemente. O știm, dle Szél, nu mai poze pe justul și naivul.

FUNDAȚIUNEA DR. IOSIF GALL. După-cum am amintit deja ieri, biserica română gr-or, a fost din nou pusă în fericita poziție de a se bucura de fapta nobilă a unuia din fiii ei. În privința aceasta cetim în „Tel. Român“ următoarele:

„Din isvor sigur aflăm, că Ilustritatea Sa, dl Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților etc., a testat partea cea mai mare a averii sale bisericei noastre gr-or, amăsurat conțelegerii avute cu fericita sa soție de rară nobleță a inimei și alipire către biserica noastră...

„Fundatiunea este destinată pentru îmbunătățirea dotațiunii învățătorilor nostri confesionali și spre ajutorarea studenților de ambele sexe la toate studiile mai înalte neescepționându-se nici artele și economia. Antâietate vor ave cei din eparhia Aradului.

Se poate o răsburare mai nobilă, mai sublimă?”

Repășirea lui Pobjedonoscev. Procuratorul sf. sinod al Rusiei, Pobjedonoscev, are de gând să se retragă, din motiv — cum zice el — că nu poate aproba sistemul actual de guvernament, care duce la anarhie.

O eventuală retragere a lui Pobjedonoscev ar contribui mult la schimbarea sistemului despotice rusesce.

Congresul bisericeii sârbești. Știrșindu-se alegerile pentru congresul sîrbesc, se constată următorul rezultat: deput. radicali 40, independiști 19, liberali 3, clericali 2 și nașionaliști 11. Cum radicalii și independiștii merg mână în mână, aceste două grupe vor ave majoritatea în congres.

Pentru limbă. Foile italiene înregistrează cu multă satisfacție actele de dujmănia, ce le săvîrșesc Maltezii din privilegiul încoronării lui *Eduard VII*. Insula Malta e încă tot pe picior de război cu *Chamberlain* din cauza stăruinșelor acestuia de a impune poporașionii limba engleză. Maltezii nu-i rămân datori: dieta provincială a Maltei a respins cererea guvernului englez de a vota un credit pentru sărbările încoronării, ear' notabilitățile chemate de guvernor să între în comitetul festiv, refușă cu hotărîre. Și Maltezii sânt numai o mână de oameni!

ALEGEREA DELA ARAD. Alegerea de episcop al Aradului e fixată, după cum sîntem informați, pe Joi, 12 Iunie st. n. c. În aceasta zi se va întruni sinodul diecesan, în sesiune extraordinară, singur pentru săvîrșirea actului electoral.

Din comitate. Din Năsăud ni-se scrie, că alegerile din cercul Năsăud pentru congregașionea comitatului *Bistrița-Năsăud*, cari, din cauza abuzurilor săvîrșite de fostul protoprietor de tristă memorie *Bodó Kálmán*, în două rînduri au fost nimicite de către comisiunea verificătoare dela comitat,

s'au întâmplat din nou, a 3-a oară, în 30 a lunii Maiu a. c., cu strălucită învingere din partea Românilor.

Lista națională, afară de un Ungur și un Sas, a reușit, astfel că cercul electoral al Năsăudului, aproape în totalitate românesc, trimite în congregațiunea comitatensă, pe periodul până la finea anului 1907, pe următorii bărbați, cari au întrunit încrederea obștii românești din acest cerc și anume: Anton Precup, preot, Iosif Luchș, major în pens., Dr. Simion Pop, avocat, Dr. Victor Onișor, avocat, Dr. Dionisiu Login, avocat, Macedon Linul, învățător, Grigorie Pletos, profesor, Alexandru Halilă, profesor și Ioan Gheșie, profesor.

Korodi și „Budapesti Napló“.
»Budapesti Napló« debutase de curând cu un articol plin de calumnii la adresa lui Korodi, Schwicker, Lurtz și la a răspunsului secretar al consulatului german, Jager. Din cauza acestui articol i-a intentat Korodi proces de presă pentru vătămare de onoare și calumnie. Totodată l-a acuzat la procuratura de stat pentru agitare contra unei naționalități. Deputatul Lurtz și preotul Obert încă vor să ridice scusă pentru doi articoli calumniatori, apăruiți contra lor în această foaie.

E o luptă pentru drept, al cărei sfârșit e de prevăzut în era lui Széll.

MAGHIARISAREA NUMIRILOR DE LOCALITĂȚI. Comisiunea regnicolară aleasă pentru „regularea“ numirilor de localități, a terminat cu 10 comitate. Secției din Budapesta a reuniunii carpatine maghiare din Ardeal i-se pare timpul prea îndepărtat până să vadă chestia terminată, de aceea urgitează accelerarea lucrărilor mai ales pentru Transilvania.

DIN LUME.

Pacea în Africa-de-sud.

După o luptă eroică, aproape unică în anele istoriei, cei 20.000 Buri au cedat, nu oastei de 250.000 Englezi, care le-a prefăcut patria în morman de ruine, ci chinurilor, ce le îndurau din cauza suferințelor femeilor și copiilor lor închiși în castele de concentrare. Telegrama, în care a anunțat Kitchener încheierea păcii, e de cuprinsul următor: »Procesul verbal, care conține condițiunile predării Burilor, a fost scris Sâmbătă seara la 5^{1/2} ore de toți delegații buri, de guvernorul Milner și de mine«.

Știrea despre încheierea păcii a produs în Londra un vifor de entuziasm. Cete uriașe de oameni traversau orașul cântând. Clopotele dela toate bisericile sunau, foarte multe edificii au fost iluminate.

Regele a dat o proclamațiune, în care își exprimă viaa bucurie din cauza încetării ostilităților. El e convins, că după încheierea păcii bunăstarea statelor celor nouă se va restabili în curând.

Presă engleză scrie cu satisfacție despre încheierea păcii. »Standard« numește pe Buri dușmanul cel mai viteaz, cu care a luptat vre-odată trupele engleze. »Daily News« zice, că acum se ivește o problemă mai mare ca războiul, readucerea bunei înțelegeri și a bunei stări în țeara devastată.

O parte din comandele bure, îndeosebi Buri din colonia Cap, n'au fost reprezentate la încheierea păcii.

În ședința din 2 l. c. a cetit Balfour convenția de pace. Ea e următoarea:

Art. I. Burii depun numai decât armele și predau toate tunurile, armele, munițiile de războiu, cari sunt în posesiunea sau sub controla lor. Ei vor înceta cu ori-ce opunere față de autoritatea regelui Eduard VII., pe care-l recunosc de suveranul lor legitim.

Art. II. Toți Burii afară de granițele Transvaalului și Oranielui și toți prisionerii de războiu, cari se află acum afară de Africa-de-sud și sunt cetățeni, vor fi readuși, îndată-ce declară, că primesc a fi supușii regelui Eduard și îndată-ce vor fi acuirate și asigurate mijloacele de existență.

Art. III. Burii, cari se vor preda pe lângă condițiunile acestea și se vor reîntoarce, nu-și vor pierde libertatea și averea.

Art. IV. Contra celor ce se predau sau se reîntorc nu se va introduce nici procedura civilă, nici cea penală pentru fapte, cari sunt în legătură cu războiul. Clausula aceasta nu se va estinde asupra unor anumite fapte, cari nu se împacă cu usurile belice, de aceea vor ajunge îndată după încheierea păcii să se pertracteze înaintea tribunalului de războiu.

Balfour continuă apoi: Limba olandeză se va învăța în școlile publice ale acestor colonii, dacă o doresc părinții, și e permisă înaintea judecătorilor. Posesiunea puștilor nu e oprită în Transvaal și Oranie persoanelor, cari au lipsă de ele pentru apărarea lor și-și scot permis de arme. Administrația militară va fi cât mai curând înlocuită cu cea civilă și se vor introduce instituțiunile reprezentative pentru autonomie. O dare specială pentru acoperirea spesei de războiu nu se va impune. Ce privește pe Burii din coloniile engleze, cari au dat ajutor fraților lor din statele foste libere, aceia vor fi trași înaintea judecătorilor, cari însă nu vor pute pronunța sentința de moarte față de ei.

Convenția e scrisă de Kitchener și Milner din partea Englezilor, de Stejn, De Wett, Olivier și Hertzog din partea Oranielui și Schalk-Burger, Reitz, L. Botha și Delarey din partea Transvaalului.

Rusia.

Patruzei și doi studenți dela universitatea din Varșovia au fost deportați la Siberia. Aceeaș soartă i-a ajuns și pe 5 profesori, cari erau membri unei societăți polone secrete.

Satul Spascoie, care se află în depărtare de 230 verste de Vladivostoc, va fi transformat în *cuartir stabil militar*. El va fi prefăcut în oraș.

Contra guvernorul din Harcoff, principele Obrlenschi, s'a făcut un *atentat de revolver*. Gloanțele nu l-au nimerit.

Știri mărunte.

Camera franceză a ales pe Leon Bourgois cu 303 voturi president provisor.

Duminecă s'a sêrbat în Italia cu o splendoare neobicinuită aniversarea constituției ce marele rege Carol Albert a dat Piemontului și care în urmă a devenit constituția întregii Italia.

La manevrele bulgare, ce se vor ține din 7—12 Septemvrie lângă pasul Șipca, vor asista și 5 mari duci și mulți generali ruși.

În Petersburg se vorbește, că împăratul Wilhelm va visita în vara aceasta pe Țarul, al cărui oaspe va fi la manevrele marinei rusești.

Republicanii din Spania vor să propună în cameră, ca regina Maria Cristina să fie provocată să părăsească țeara. După constituția spaniolă e admisibilă o astfel de propunere, când regentul sau regenta sunt străini.

— Emirul din Afganistan a arestat pe fratele seu și încă un prinț pentru intrigi contra tronului.

Guvernul turc și muntenegrin s'au învoit să institue o comisiune mixtă pentru regularea certelor de graniță.

Serate de-ale meseriașilor români.

Joi la 29 Maiu n. c., localitățile »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu« s'au dovedit a fi prea puțin încăpătoare pentru numărul auditor, ce a asistat la a 5 a ședință literară din a. c. Ședința se caracterizează prin program bogat și variat, conținând afaceri curat meserieșesti, apoi afaceri literare, musicale, cu un cuvânt afaceri, ce contribuie la cultura inimei și a minții.

Din sumarele ședințelor administrative, cetite de notarul I. Apolzan, am reținut: frumoasele contribuiri, ce s'au făcut în scurt timp la fondul »Masa învățăceilor meseriașilor români«, la care s'au dăruit până acum 114 cor.; pregătirile, ce se fac în scopul aranjării în sêrbătoarea Rosaliilor a unei producțiuni publice împreunate cu cântări, teatru și joc. În studiu se găsește piesa »O căsnicie«, comedie în 3 acte; apoi cinstea revenită reuniunii prin asistarea reprezentanților ei la sêrbarea sfințirii steagului Reuniunii de cântări »Typographia«; cum și împrejurarea, că implinindu-se anul de când reuniunea, grație patronului ei I. P. S. Sale domnului arhiepiscop Ioan Meșian, se găsește în localul propriu, comitetul a ținut să facă radicale reparaturi de zidari, pardositori, vâpsitori, tinichigii etc. lucrări sêvirite mare parte de măiestri — membri ai reuniunii. Casa reuniunii acum se prezintă cu totul în vestmânt sêrbătoresc. Se și cuvine aceasta pentru o reuniune, cercetată aproape zilnic de numeroși binevoitori și spriginitori ai cauzei meseriașilor noștri.

După luarea la cunoștință a tuturor lucrărilor, notarul cetește raportul ziaristic, ce a apreciat ședința literară a 4-a, apoi apelul făcut oătră celelalte reuniuni surori pentru trimiterea datelor statistice despre meseriași din partea locului și despre mersul în a. tr. al afacerilor aparținătoare reuniunilor respective, apel, la care au răspuns până acum reuniunea meseriașilor din Sebeșul-săsesc și cea din Seliște.

Luând apoi cuvântul presidentul Reuniunii, dl Victor Tordășianu con-

stată, că în luna Octombrie a. c. se împlinește 10 ani dela aranjarea prin noi a primei expoziții din *industria profesională* și 35 de ani dela întemeierea Reuniunii. Scoțând date din Anuarul I. al Reuniunii privitoare la expoziția din 1892, arată progresele îmbucurătoare ce meseriașii noștri le-au făcut în cei din urmă 10 ani, atât ca număr cât și ca capacitate. Este drept, că deși nu avem măiestri de sine stătători în Sibiiu pentru meseria de brutari, perieri, strugari, văpsitori de vestminte, dogari, întreprinzători de zidiri, turnători de aramă (Gelbgiesser), tinichigii, olari, mănșeri, pălării, fabricanți de brânză, pieptenari, căldărari, corfari, cuțitari, hornari, curelari, argășitori, salamagii, țelari, tocilari, funari, sitari, pânzari, postăvari, orologeri, țezători de lână, bărdași, luminari-săpunari etc., dar' avem în schimb numeroși învățăcei și sodali, aplicați la aceste meserii.

Președintele nostru crede deci de sosit timpul, ca Reuniunea prin aranjarea unei a 2 a expoziții să dea prilej meseriașilor noștri de a-și arăta destoinicia și progresul ce l-au făcut după 10 ani. Acest lucru se va putea cu atât mai ușor realiza, cu cât *Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu*, în programul său de lucru și-a propus a aranja și încă în legătură cu Reuniunea noastră o expoziție a produselor din industria de casă (lucru de mână femeiesc). Dat ne va fi deci la această expoziție să admirăm dibăcia și destoinicia meseriașului în alternare cu dibăcia femeii române.

Una din dorințele Reuniunii: de a avea în localul principal o icoană a *Mamei Domnului cu Christos pruncuț în brațe*, într'adevăr artistic lucrată și-a aflat și ea realizarea. Firma *Iosef Hofrichter's Sohn* (instituit de pictură religioasă) din Reichenau (Boemia), a dăruit adecă Reuniunii prin intervenirea dlui *Ieronim Preda*, directorul librăriei arhidiecezane, o prea frumoasă icoană artistică lucrată pe pânză și în ulei, ce este o adevărată podoabă a mobilierului din Reuniune și un creștinesc mijloc de a deschide inimile îndurătoare în scopul jertfiriei în favorul fondului văduvelor și orfanilor. Icoana este adecă atârnată asupra lădiței cu crucerii meniți acestui fond.

Toate aceste și multe altele premerse, corul brav al și mai bravului dirigent *Candid Popa* execută frumos compoziția *»Foaie verde de trifoiu«*, de T. Popovici, ear' după aceea d-șoara *Elena Grindean* bine cunoscuta noastră actriță, ne declamează poezia *»Adio«*, de V. Alexandri; dl *Filimon Dolorean*, sodal cismar, predă cu mult haz anecdota *»Țiganul la naș Ionaș«*, de *»Sandu Pungă-goală«*; drăgălașa d-șoară *Ana Banea*, ca întotdeauna mult a plăcut în poezia *»Sila«*. Drept variațiune, la punct 4 din program a urmat măiestrul de lăcătuș de curând stabilit în Sibiiu, dl *Eremie Purece*, originar din Budila, comitatul Treiscaune, care și-a făcut anii de învățăcel în Brașov, ear' perfecționarea în meserie și a câștigat-o în cele mai bune și renumite ateliere din București, Viena, Linz, Salzburg, Töplitz etc. D-șoara ne înfățișează într'o frumoasă limbă românească peripețiile, prin cari a trecut și

în special insistă asupra faptului, că deși Român, în aproape toate localitățile a ajuns să fie șef de atelier (Werkführer). Între lucrările de dînsul s'evîrșite între altele remarcă, că a lucrat 2½ ani la 3 ferestri menite pentru mănăstirea *»Curtea de Argeș«*, a făcut apoi la *Levico* în Tirol o păreche de porți în stil vechiu german cu prețul de 400 fl., ear' altă păreche în stil baroc cu prețul de 300 fl. cum și unele modele, ce au fost espuse la expoziția din Paris. Bogat în cunoștințe și deștept, dl *Purece* face cinste numelui de măiestru român. De încheiere dl *Purece* recomandă calfelor tinere a fi mândrii de meseria, pe care o au îmbrățișat și a face tot posibilul pentru a cerceța străinătatea. Dl *Ioan Balomiri*, sodal franzelar și unul din fii învățătorului *Balomiri* din Balomir, ne predă poezia *»Legenda«*, de *Coșbuc* dovedind, că deși începător, se găsește în deplina cunoștință a limbei materne; dl *Augustin Bena*, cleric, ne-a transportat în sfere musicale cu uvertura la *V. Tell* de *Rossini*, urmată de un vals și câteva doine românești, esecutate la pian; dl *Valeriu Grindean*, sodal cismar ne declamează apoi poezia *»Prigonitul«*, de D. T. N., ca întotdeauna frumos, la înțeleș și cu sentiment; tinărul *Filimon Dolorean* ne predă cu mult haz anecdota *»Lungește-i Doamne boalele«*, de *»Sandu Pungă-goală«*, arătând, că are să ajungă cu timpul bun comic. A cântat după aceea dl *G. Moga* romanță *»De ce n'ai pace«*, de *Georgescu* și în fine corul a cântat un marș.

Frumoasa serată s'a încheiat la 10 ore și jum., când ne-am depărtat în frumoasă ordine și plini de veselie pentru însemnatele progrese, ce reuniunea sodalilor noștri le face mereu.

„Baros“.

Deosebirea între călindarul — vechiu și nou.

Toată lumea știe — din experiența de toate zilele cel puțin, dacă nu din o convingere întemeiată pe cunoștințe, că sîntem înapoi, cu socotirea zilelor, de data astronomică — care este cea a calendarului gregorian — și că, dela *Martie 1900*, am rămas înapoi cu 13 zile. Acesta e un adevăr științific, pe care nu-l tăgăduiește nimeni, nici chiar fețele bisericesti.

Se mai știe încă — și aceasta mai ales de cătră Prelați — că Paștele se serbează în prima Duminecă după luna plină pascală, adecă, după cea lună plină, care cade în 21 *Martie*, sau după această dată. Urmează dar', că nu oricare lună plină a luni *Martie* poate fi privită ca pascală.

E de însemnătate dară să se știe calcula dinainte, la ce dată, după 21 *Martie*, are să fie lună plină în fiecare an — pentru-ca în prima Duminecă, după cea lună plină, toți creștinii să serbătorim *Invierea* —; și dacă nu ne pricepem a face asemenea calcule, sau dacă metodele învechite, de care ne servim, ne conduc la rezultate greșite, atunci cel puțin să ne ridicăm ochii spre *Cer*, cu începere dela 21 *Martie*, și să vedem, în ce zi are să fie lună plină.

Acea lună plină va fi pascală; ear' în Dumineca următoare va trebui să fie aniversarea *Invierii Mântuitorului*.

Dacă nu facem așa, vom risca să luăm ca lună pascală o lună plină, care nu e pascală și greșită va fi atunci și serbătoarea sfintă, ce toți creștinii așteaptă cu multă pietate.

Să luăm anul acesta și să vedem, cine — catolicii cu protestanți, ori noi am calculat greșit?

E destul să luăm un călindar, și să ne uităm în ce zi a luni *Martie* a fost lună plină; găsim că am avut lună plină — și ori-cine a putut-o observa — Luni 24 *Martie* stil nou. Această lună plină, venind după 21 *Martie*, a fost deci pascală și Dumineca următoare, 30 *Martie* (stil nou), era dar' ziua *Paștelui*. Aceasta e și data în care, într'adevăr a avut loc *Invierea* pentru toți creștinii popoarelor din Apus.

Noi însă cu greșitul călindar iulian ne-am zis: călindarul nostru arată 11 *Martie*, nu 24, (din cauza celor 13 zile de întârziere), deci luna plină nu e pascală, căci pentru noi cade înainte de 21 *Martie* și trebuie să mai așteptăm, până-ce se va pune următoarea lună plină, adecă încă 29 zile și mai bine știut fiind, că dela o lună plină până la luna plină următoare se străcoară 29 zile și jumătate aproape.

De aceea pentru noi, dela răsărit, lună pascală e aceea, care s'a pus *Martie*, 9/22 *Aprilie*, și din această cauză tocmai în 14/27 *Aprilie* am serbat *Invierea Domnului*!

Dar' greșită e această dată, căci adevărata lună pascală era cea din luna trecută, de oare-ce în cea zi de lună plină, era 24 *Martie*, cum stă scris în calendarul gregorian, ear' nu 11 *Martie*, cum ne spune cel iulian.

Aceasta e o eroare mare, mai cu seamă din punctul de vedere creștinesc și al canoanelor bisericesti, căci: a) nu această zi e adevărată aniversare a *Invierii*; b) că, pe când milioanele de creștini, catolici și protestanți, se pregătesc să serbeze *Inălțarea*, noi ne sileam, să credem, că serbăm *Invierea*; c) se calcă canoanele sinodului dela *Nicea*, când socotim ca pascală, o lună plină, care nu e pascală, d) în fine serbând *Paștile* la 27 *Aprilie* — adecă la 37 zile după echinocșiul de primăvară! — se abate biserică ortodoxă dela *»Constituțiile apostolice«*, cari glăsuiesc astfel: *»va trebui să vă socotiți bine zilele săptămânei pascale, pentru-ca Dumineca Paștilor să nu treacă nici-odată peste cele 7 zile, cari urmează zilei a 14-a luni Nisan, sau a echinocșiului de primăvară!*

Asemenea erori încep a preocupa pe unii prelați ai bisericeii de răsărit, dovedă intervenirea recentă a patriarhului *Ioachim III.* de *Constantinopol*, în favoarea unificării călindarului nostru cu cel gregorian.

Această unificare se impune. Ea e viu cerută de mult la noi. La *Academia Română* *Ioan Ghica*, *Bacaloglu*, *Dr. Istrati* la societatea de științe, în camera română chiar, unde s'a adus și admis în mai multe secțiuni proiectul de lege în chestiunea unificării călindarelor.

Adunări învățătoarești.

(Urmare și fine.)

Sedința a III-a.

Sedința aceasta se începe cu criticarea lecțiunii predate de I. Magiar și în urmă se declară de succesă. După ce s'au adunat elevii de școală, urmează predarea lecțiunii practice despre »Metru« prin G. Lazăr, inv. în Cubleșul-român. Acesteia îi urmează lecțiunea practică din religione, predarea unei rugă-

ciuni »Ânger, ângerelul meu« prin dl Gog, inv. în Cara.

Finindu-se acestea se face critica asupra lecțiunilor predate și prima se constată de bine succesă, a doua de foarte bună. Mult ne-a delectat cu această ocaziune dl Petru Bura, inv. local, cântând cu elevii câteva poezii în 3 voci. Conferența îi exprimă mulțumită protocolară. Dl Ioan Georgea, inv. în B. lan, cetește apoi operatul d-sale despre tema: »Disciplina în școală, și cum își va putea învățătorul câștiga iubirea elevilor

și a poporului«. Să constată de bună lucrarea și presidiul pune să se discute de către membri tema: »Disciplina între ore«. Peste tot, discuțiunile au fost foarte animate, și membri se întreceau în a-și espune fiecare observările și experiențele sale. După ce adunarea decide, că »disciplina între ore« se susține prin aceea, că copiilor li-se conced anumite jocuri, la propunerea inv. gr-cat. din Sân-Mihail-desert, dl Vasile Dumitraș, se alege ca temă de discutat în conferența viitoare tema: »Jocuri recoman-

Păstoriță din Bihor.

dabile din punct de vedere al susținerii disciplinei între ore«. Care temă se angajează de bună voe a o preluca dl inv. Paușan, din Paușa. După ce se termină acestea la 1/2, 12 ore, se anunță ședința la 3 ore p. m.

Sedința a IV-a

În ședința aceasta, dl Vasile Ferghete, teolog de anul I, cetește o recenziune a d-sale asupra unui operat ce a fost obiectul de discuțiune încă în conferența anterioară despre tema »Lipsa și mijloacele creării bibliotecelor popo-

rale școlare«. La punctul acesta se începe earăși o vie discuțiune între membrii. Dl V. Ferghete predă fiecărui membru câte-un catalog de cărți recomandabile pentru bibliotecile populare și pentru lucrarea d-sale adunarea îi votează mulțumită protocolară.

Urmează apoi citirea disertațiunii lucrute de dl Paușan, inv. asupra temei »Raportul dintre școala de familie și școala publică« apoi se ascultă disertațiunea dlui Iancicău, inv. în Bedeciu, având de obiect: »Apărarea moralității

tinerimei«. Ambele au fost ascultate cu atențiune și discutate cu serioșitatea reoerută.

Se statorese temele pentru conferența anului viitor alegându-se tema: »Jocuri recomandabile din punct de vedere al susținerii disciplinei între ore« și alte 5 teme.

Finindu-se toate agendele oficioase, dl president în o vorbire frumoasă mulțamește membri'or pentru serioșitatea cu care au desbătut cele puse la ordinea zilei, domnului preot local Gavril Mu-

răgan și domnului inv. Bura, precum și comitetului parohial, cari, dar' mai ales dl preot, nu au cruțat spese și ostenele pentru a putea asigura reușita strălucită a acestei conferențe. Mulțumește tuturor cari au luat parte la adunare și între strigări de »e trăească« închide ședința.

Rev. domn comisar, în numele membrilor conferenței, mulțumește M. on. domn preot-învățător Ioan Andreiu Domșa din R. ch. ș. Așa s'a finit conferența aceasta care în noi cei prezenți a lăsat atâtea suveniruri plăcute. Din parte-mi ac entuez că P. ven. ordinariat din Sibiu se ocupă serios cu activitatea conferențelor învățătoresci și cercă toate căile, pe cari purcezend să crede că se va putea asigura progresul în școlile noastre. Începutul cu »conferențele« ce se practică, e foarte nimerit și din acel punct de vedere, că sînt presidiate, respective conduse de oameni de specialitate din centru, căror într'adevăr le zace la inimă binele școlii.

Vasiliu Dumitra
inv. gr.-cat. în Săn.-Mihaiu-
deșert.

Despre dări și aruncuri.

(Urmare).

Darea de câștig. Cel-ce vrea să pună la loterie mărfuri, odoare sau alte obiecte nobile, trebuie să ceară mai întâiu învoirea direcțiunii de loterii (o secție din ministerul de finanțe).

După valoarea cuprinsă în planul de joc sînt de a se plăti ca dare de câștig sau de joc 10%, și anume anticipativ (înainte). Suma plătită nu se restituie, chiar dacă obiectul nu s'ar fi tras la loterie.

Bani gata și hârtii de valoare nu pot fi puse la loterie.

Și imobiliile (case, pământuri etc.) pot fi puse la loterie cu învoirea ministerului de finanțe, plătindu-se în cazul acesta și competența de transcriere.

Cel-ce pune ceva la loterie fără de-a ave concediune și fără de-a fi plătit darea de venit se pedepsește cu darea îndoită sau împătrită, cel-ce nu poate plăti pedeapsa aceasta, suferă închisoare, so-

Țigani și popa lor.

(Urmare)

Hampu, voivoda cel nou, care a urmat în locul lui Rălea, a vîndut un cal dlui vișșpan din acel ținut. Cu privilegiul tîrgului, Hampu a făcut și el, și cum era să nu facă, ca și ceilalți tovarăși ai săi: a spus domnului vișșpan că ei, Puradeii, au un popă cum nu mai este sub soare, că așa este de învățat, încât știe toate limbele de pe lume până și limba țigănească o știe astfel ca un Țigan; că a ținut o cuvîntare în limba țigănească de era să se omoare de supărare și de bucurie obștea țigănească.

D-nul vișșpan însă, Pepele, nu alta, zimbînd pe sub mustețe, după-ce a ascultat pe Hampu, a răspuns: »Sărace Hampule, dar' proști mai sînteți voi! Țiganu-i tot Țigan: el poartă pe ure de nas, și pe el îl poartă popa!«

»Ce-i așaia, Măria Ta, că nu înțeleg?« întrebă Hampu, pus pe gânduri prin vorba vișșpanului.

cotindu-se o zi de arest pentru 20 cor. Sume sub 20 cor. se scotesc tot ca 20 cor.

Darea de vînat și de puști. Cel-ce are drept de vînat, fie pe moșia lui, fie pe teritor străin, trebuie să plătească atît taxa de vînat, cît și cea de pușcă. Cel-ce vînează fără pușcă numai călare și cu câni, plătește darea de vînat.

Pentru dovedirea scutirii de darea de vînat, servește:

a) la membrii corpului diplomatic carta liberă de vînat estradată de perceptor;

b) la servitorii de vînat, păzitori de câmp sau de pădure etc. certificatul de arme estradat de perceptor;

c) la funcționarii și servitorii silvanali jurați formula jurămîntului sau o copie autentică a aceleia.

În ținuturile dela munte are proprietarul sau arîndașul și fără carte de vînat drept să vîneze și să prăpădească lupi, urși și alte feară. Drept de vînat fără cartă au și cei-ce au primit pe baza legii de vînat o invitare la o astfel de vînațoare.

Darea de vînat face pe an 24 cor. Cei-ce vreau să vîneze numai în timp de 30 zile își pot scoate o cartă numai cu 12 cor.

Elevii dela școlile silvanale plătesc pentru o cartă anuală de vînat numai 12 cor.

Anul de vînațoare începe cu 1 August și se termină cu 31 Iulie al anului următor.

Darea trebuie plătită întregă și dacă își scoate cineva cartă în decursul anului.

Dreptul de vînat se poate exercita numai după scoaterea cărții de vînat.

Carta de vînat se dă de perceptor pe baza înștiințării făcute și acolo trebuie plătită și darea de vînat și cea de pușcă.

Înștiințarea trebuie să cuprindă:

a) numele celui-ce se înștiințează, precum și al membrilor familiei (și al servitorilor), cari voesc să vîneze, numărul puștilor, spunîndu-se apriat, dacă sînt cu una sau cu două țevi;

b) locuința celui ce se înștiințează;

— Ce să fie? nimic alta, decît de, popa vost 'și-a bătut joc de voi și voi pentru aceasta îl înălțați în slava ceriului. Acesta e meșteșugul popilor neînsurați.

— Ba, Măria Ta, nu 'și-a bătut joc, că doară eu acolo am fost și l-am auzit cum a vorbit ca un proroc.

— »Ha, ha, ha! dar' proști mai sînteți! voi ați văzut și n'ați văzut, că sînteți amăgiți, sormanilor, v'a fermecat popa, și vă poartă cu ochii llegeți. Ce? ați mai auzit voi de lege țigănească? În ce lege v'ați botezat voi, așa e că în cea românească? În ce lege e cineva botezat în aceea 'i-se fac și rugăciunile: aceasta o știu și copiii. Ați mai văzut voi vre-o rugăciune țigănească și predică țigănească? Ori doară crezi tu, Hampule, că D-zeu e Țigan?«

»Rugăciunea și predică în limba țigănească nu plătește o ceapă degerată, Hampule! Popa 'și-a bătut joc de voi,

e) timpul, pentru care se scoate cartă; la o cartă pe 30 zile e de a se comunica ziua, dela care începînd să aibă valoare.

Tipăritura pentru înștiințare se cîpăță gratuit înainte de începerea anului de vînat la primăria comunală și trebuie vidimată de primpretor în orașe de primar.

Perceptoratul dă pe baza înștiințării, după-ce a încasat darea de vînat și de pușcă, cartă de vînat și certificatul de arme. Dacă a plătit însă cineva deja darea de pușcă la primărie și vrea să-și scoată numai cartă de vînat, va lua perceptoratul certificatul de arme primit dela primărie și va adeveri pe casta de vînat plățirea ambelor dări.

Refuzînd primpretorul, resp. primarul vidimarea înștiințării se poate reclama în termen de 15 zile la comisiunea administrativă municipală.

(Va urma).

PARTEA ECONOMICĂ.

Facerea fînului.

Primăvara anului acestuia la început a fost mai mult secetoasă și vînturoasă, de aceea nu a fost așa priincioasă creșterii ierburilor. Mai însă a îmbunătățit mult starea cea rea de mai înainte a fînațelor, așa că după-cum o constată această și raportul ministrului de agricultură, anul acesta o să avem pretutindenea o bună recoltă de fîn.

Numai și timpul de ar fi priincios facerii fînului, atunci recolta aceleia de pe acum s'ar putea scoti ca asigurată. La facerea fînului două lucruri sînt de mai mare însemnătate și anume: timpul când trebuie să cosim și modul cum trebuie să uscăm fînul sau mai bine zis iarba cosită.

În ce privește timpul cositului trebuie să ne însemnăm cea recerînșă, ca iarba să o cosim numai atunci când e pe deplin crescută, căci dacă o cosim prea de timpuriu, atunci fînul scade de tot și rămîne foarte puțin. Iarba se

și sufletul lui Rălea umblă rătăcit ca vai de el, și acuși are să vină iară la Puradea, și atunci, atunci... ține-te Hampule! că pentru el nu s'au făcut rugăciuni și nu s'a luat iertăciune cum îi legea. Așa are să vi-se întemple la toți, că popa e om cu spiritus; și voi, voi proștilor și nătăreilor, ce sînteți, voi nu vedeți că v'a fermecat popa, nu știți că ruga de limba țigănească nici la oameni nu-i primită, de cum să fie primită la D-zeu, că doar' D-zeu nu vorbește țigănește!

— »Oare? Măria Ta«, întrebă Hampu sclipindu-i ochii ca două bucăți de jărătic și uitîndu-se țintă la d-nul vișșpan. »Oare, zeu, nu glumești, Măria Ta, așa să fie?«

— Mai încape vorbă! par'că eu m'aș pune să glumesc cu tine! Dacă nu te încrezi, întrebă pe ori-ce creștin învățat, numai popă să nu fie, că popii toți sînt unii cu altul. Dute, spre pildă, la dl avocat Mărcuș, pe care l' cunoa-

poate cosi atunci, când e destul de deasă și crescută, când ierburile, cari infloresc își arată florile lor, ear' cele spicoase încep a-și arăta sēmēnța lor la spice.

În grădini, pe lunci și șesuri se cosește de regulă când iarba e în deplină floare, cum se mai zice, ear' pe dealuri și munți se cosește ceva mai târziu, fiind-că pe acolo iarba crește mai încet și se face cu totul altă iarbă ca pe șesuri. Iarba mai trebuie cosită în deplină floare și pentru aceea, că apu-când se se de-voalte și coacă sēmēnța ei, toată materia nutritoare din fir și frunze se contrage în aceea pentru a o crește și coace.

Dacă nu cosim iarba la timpul ei, atunci sēmēnța se coace, firul îmbătrânește și se scutură frunzele de pe el, așa că acela rămâne în parte golaș. Asemenea fân apoi nu are un preț mai mare pentru nutirea vitelor, decât paietele unor sēmēnături.

Tot așa se întemplă și dacă cosim iarba pe un timp schimbăcios sau ploios. Apa de ploaie spală adecă materia nutritoare și o parte a frunzelor de pe cotoare, o parte din acelea frunze se mai scutură prin deasa întindere și strângere a fânului, pe lângă aceasta se mai și înegrește și mucezește, așa că un fân plouat de multe-ori e mai rău și decât paietele de rând.

Așa stând lucrul este prea firesc, ca totdeauna când cosim să pândim după un timp frumos. Cositul ierbii se poate face cu coasa și cu mașina de cosit. Cu aceasta de pe urmă nu se poate cosi peste tot locul, ci numai pe locurile oabile, pe unde adecă nu sunt mușinoase și gropi. Cu mașina de cosit se cosește mai cu seamă ierburile sēmēnate cum sânt: trifoiul, lucerna, mazăricea ș. a. Cositul cu mașina se deprinde mai cu seamă în economiile cele mari, fiind-că se vine ceva mai ieftin, ca cel cu mâna. În economiile cele mici cositul cu mașina nu se plătește, fiind-că se vine prea scump.

Cositul cu coasa se poate face peste tot locul. Mai ușor și mai cu spor se poate face și cu aceasta pe locuri oabile și dacă iarba nu e prea încurcată sau căzută. Pe asemenea locuri

un coșag harnic cu o coasă bună, poate se cosască pe zi, câte două cară mari de fân.

După-ce s'a cosit iarba, se începe uscatul fânului. Mai întâiu se tind brazdele (pologii), apoi pe la amezzi se întorc și cătră seară se adună fânul în niște căpițe mai mici. Dacă voim se facem un fân verde frumos, atunci nu-l lăsăm ca se-l ajungă roaua, ci tot ce se cosește până la amezzi, se întoarce și pe seară se adună, pentru a se tinde din nou în ziua următoare.

La uscatul trifoiului, lucrul merge ceva mai greu, de oare-ce cum sânt firele lui ceva mai groase și pline de must se uscă mai anevoie. De aceea el se și mai lasă după coasă o zi-două în brazde, apoi se întoarce și pe unde sânt capre de lemn se întinde pe acelea, ear' unde nu sânt, se uscă tot pe pământ, ca și celalalt fân. Strînsul fânului de trifoiu trebuie să se facă totdeauna dimineața sau seara, oăci de nu se scutură mai toate frunzele de pe firele lui. De alt-cum atât fânul de trifoiu cât și cel de lușernă, fiindcă în stare uscată e prea cotos, se întrebuințează mai mult ca nutreț verde.

După ce fânul s'a strîns în ziua primă în modul mai sus arătat, a doua zi se întinde nou, după-ce s'a ridicat soarele și s'a dus roua. Peste zi se întoarce apoi de mai multe-ori, ear' seara se strînge de cele mai multe-ori gata. Când nu ar fi tocmai gata, se mai tinde puțin și ziua următoare

Fânul este deplin uscat atunci, când strîns în căpițe nu se mai întoarce, când dacă bagi mâna în acelea cătră mijloc o scoți plină de prav, ear' dacă-l faci sucitori mai mici se poate rupe ușor. Cercarea aceasta de pe urmă nu reușește la toate speciile de fân, de oare-ce fânul provenit dela ierburile spicoase, cum sânt cele de pe lunci, chiar și atunci, când e deplin uscat, nu se prea poate rupe.

Fânul deplin uscat se strînge în niște căpițe (furcături) mai mari, de unde apoi se încarcă pe cără, se transportează la locul hotărît pentru el și acolo se așează în clăi mai mari sau șoproane acoperite.

Ioan Georgescu.

Să înființăm lăptării!

Ce venit curat putem ave după un juger catastral sēmēnat cu bucate și ce venit ne-ar aduce, dacă 'l am planta cu plante de nutreț pentru vaci cu lapte? Să facem o mică socoteală. Unele cifre vor fi pentru anumite ținuturi mai mari, altele mai mici. După esemplul dat își poate însă ori-cine face socoteala curată după împrejurările din satul lui.

De pe un juger catastral putem dobândi, hai să zicem, 10 măji metrice de grâu, socotind marea cu 7 fl. un venit de 70 fl.

Din acestia trebuie să scădem:

1. Sēmēnța o majă metrică	fl. 7.—
2. Lucrul (arat etc)	2.—
3. Dare, aruncuri etc.	3.—
4. Seceratul	4.—
5. Imblătutul	4 20
6. Asigurări contra gîndinei	1.50
7. focului (abu-	
catelor, paielor)	—,50
8. Arēnda pentru un juger	18.—

La oaltă fl. 40.40

Intrate fl. 70.—

Eșite 40.40

Câștig curat 29.60

sau socotind, că e pământul proprietatea noastră, pe care nu plătim arēnda, 47 fl. 60 cr.

Ce nutreț îi trebuie la o vacă? Dacă socotim 200 zile, în cari o nutrim în grajd, îi trebuie zilnic 5 chlgr. cartofi sau 15 chlgr. napi. Pe 200 stînjini se pot produce ușor 10 măji m. de cartofi sau 30 m. m. napi și în felul acesta căpētăm nutreț pe 200 zile. Se înțelege de sine, că și cartofii și napii trebuie amestecați cu pae ori fân mērūntit. Pentru 160 zile, în cari să dăm nutreț verde, socotim trifoiul de pe 300 stîngini pătrați, pentru-că și dacă avem o pășune slabă nu trebuie mai mult. De aici se vede, că de pe 500 stîngini pătrați putem nutri o vacă, de pe 2000 st. p 4 vaci.

Cât costă dară 4 vaci?

Arēnda pentru 2000 st. p. (1 ¹ / ₄ jug.)	à 18 fl.	22 fl. 50 cr.
Cametele de 10% după 400 fl. pre-	țul a 4 vaci	40 > — >
1 chlgr. de nutreț întăritor de vacă	pe ziua de muls, cu totul 12	
măji m. à 4 fl.		48 > — >

șteți cu toții, știți ce om e, și ce vă va spune, de aceea să vă țineți.

— Mă duc, Măria Ta, da de-o fi cum zici, să știi că-l măncoam fript pe popa nost, zice Hampu cătrănit și strîngend din pumni.

— Să nu vă pună păcatele să atingeți cu un deget pe popa — amenință dl vițișpan îngrijat — că asta o așteaptă el; că de vă atingeți de el, toți vă prăpădiți de ciună. Doară e om cu spicidus! M'ai înțeles, Hampule!

— Înțeles, Măria Ta! și scărpinându-se în cap și oftând, ca omul cu năpasta pe cap, Hampu voivoda o iea ață la dl avocat Mărcuț.

Să nu uit să vă spun, că avocatul Mărcuț cu dl vițișpan și cățiva cărturari din localitate, auzind și el despre lauda Țiganilor cu predicăția părintelui Avrinte, au luat hotărîrea ca la vremea cu prilej să-i încurce pe Țigani.

»Să alduiască D-zeu pe d-nu și pe tot cuprinsu dlui« zice Hampu intrând la dl avocat Mărcuț.

»Noroc și bani! Da ce vînt te aduce voivodă, doară ai vre-o pricină?

— Banu, domnule răspunde Hampu scărpinându-se în cap și ne știind cum să înceapă, dar' am venit cu altă treabă... să te întreb de ceva.

— Ce anume?

— D'apoi, dle, d'apoi... nici eu... pare că nu știu cum...

Lui Mărcuț îi rîdea mustața; el ghicise din încurcătura Țiganului, că treaba e pusă la cale, după înțelegerea avuță, și aștepta cu mulțumire să vadă cum va începe Hampu. În sfîrșit vîzînd că Hampu se tot scarpină în cap și din ce în ce mai încurcat, îi vine în ajutor cu cuvintele:

— Bre! da cât se mai fașolește? uite la el: par'că-i o mireasă și nu voivoda din Furadea! Spune ori-ce o

fi, oă eu bucuos te ajut și cu sfatul dacă numai sfat îți trebuie; doară știi tu, de câte ori te-am scăpat eu de năcaz!

— Apoi, dle, spune-mi drept: știe D-zeu țigănește ori ba?

— Tare mă mir de tine, Hampule, oă mai întrebă despre asta. Mi-se pare că tu ai făcut prinsoare cu cineva și tu ai zis că știe. De o fi așa, imi pare rău că ai pierdut prinsoarea, și nu este lege, cu care să te pot scăpa, fiindcă numai Țigani nepricepuți mai pot crede că D-zeu să mai gîndească și la limba țigănească.

— Uai dă mine! uai, uai, uai dă mine, se tîngue nenorocitul Hampu ca lovit de trăsnet, ținându-se cu amîndouă mînilor de burță; uai dă mine uai, uai!

— Ce-i Hampule? ce ai? am ghicit? te-ai nenorocit cu prinsoarea? întrebă șiretul avocat Mărcuț.

Sare, farmacie, veterinar	12 fl. — cr.
Pentru îngrijit	20 » — »
	142 » 50 cr.
Scăzând arănda	22 » 50 cr.
	120 fl. — cr.

Ce ne dau vacile?

Socotind o vacă nici prea bună, nici prea rea, pe care o mulgem de 2-ori pe zi, căpătăm trei litri de lapte. Dacă o nutrim însă, cum am arătat mai sus, trebuie să dea o vacă, mulsă de 2-ori, în termin mijlociu cel puțin 5 litri de lapte, pentru-că dacă nu dă'atâta, e pentru măcelar. De altminteri întrebați pe cei-ce au vaci de soiul bun, și vă vor spune că e prea puțin socotit 5 litri de lapte la zi de o vacă. Dacă dă o vacă în curs de 300 zile muls 1500 litri, patru vaci dau 6000 litri.

Ce căpătăm pentru laptele acesta?

O societate de lăptărit ar lua de pe ceie 6000 litri de lapte 12% smântână, din care s'ar bate în termin mediu 270 chlgr. unt 270 chlgr. unt dela 4 vaci ar valora, ch'gramul a 90 cr., 243 fl. rămânându-ne afară de aceea 5280 litri lapte smântănit. Folosind familia din aceste 5280 litre zilnic 4 litri (în curs de 300 zile), rămân pentru 4 viței 4080 l. lapte. Dacă ținem 4 viței în curs de 300 zile cu lapte, trebuie să se facă și cel mai slab dintre ei viednic 40 fl. Să socotim însă prețul unui vîtel de un an numai cu 30 fl., căpătăm pentru 4 viței 120 fl. Laptele consumat de familie, socotind litru a 3 cruceri, face 24 fl. Folosul dela 4 vaci e dară

Unt în preț de	243 fl —
4 viței	120 » —
Lapte smântănit	24 » —
	387 » —
Cu ele cheltuim	142 » 50
Rămâne câștig curat	244 fl. 50 cr

Cocenii de cucuruz și pleava nu-i socotesc, căci se plătesc cu calitatea mai bună a gunoiului.

Așadar 1¹/₄ juger sēmēnat cu grâu ne aduce câștig curat 35 fl. 75 cr. resp. 58 fl. 25 cr. producerea de lapte 244 fl. 50 cr. resp. 267 fl.

Deosebirea aceasta mare e cauza, de și ministrul de agricultură sprijinește așa de mult societățile de lăptărit. El mai ajută aceste societăți și din cauza că prin economia de vaci căpătăm un gunoiu mai bun și mai prețios și-n fine nutrirea cu lapte asigură un preț mai mare la viței.

E adevărat, că unii vînzători de lapte iasă mai bine cu socoteala vînzînd laptele crud cu 7—8 cr. de litru, dar dacă fiecare s'ar ocupa cu vînzarea de lapte, care ar fi valoarea acestuia? Nici una, căci ar fi atîta lapte, încât n'ar ave unde să-l vîndă.

De aceea, să înființăm societăți de lăptărit!

SFATURI.

Din lucrările economice în Iunie,
În vii se vor lega mlădițele cele tinere. Lucrul acesta trebuie făcut pe timp frumos și numai după-ce a trecut înfloritul Vinurile trebuie căutate adese ori. Ferestrele pivniței să nu permită intrarea razelor de soare, căci se încălzește prea tare pivnița. La pomi trebuie îndepărtate toate mlădițele seci. Pomii mutați trebuie udați pe timp secetos.

Contra împunsăturii de albine s'a dovedit de bun sēpunul. Locul cu înțepătura îl frecăm cât mai iute cu sēpun lăsând zoalele să se uște pe el. Cali, care se află în sēpun, se împreună numai decât cu veninul albinei și ori-ce umfătură și durere dispăre.

P. tele de earbă se îndepărtează în modul următor: Într'o jumătate litru apă moale disolvăm un vîrf de cuțit de sare de coșitor, spălăm pata cu această apă și la urmă o clătim cu apă curată.

O petiță curată pe față păstrăm pără la sădănci lătrănețe, dacă ne spălăm cu apă căldică de ploaie și ne ștergem cu un ștergar aspru.

În grădina cu legumi rărim, plivim, sēpăm și udăm. În luna aceasta mai putem sēmēna crastaveți, chil, ridiichi de toamna și de iarnă. Stratul golite de legumi trebuie numai decât replantate. Mazerea și fasolea trebuie culează în continuu, ca să crească alta din nou. Patlagelele să leagă. Țelul se sēpă adesea.

Știri economice, comer. industr. jurid.

Înpădurărirea Dobringei. Lipsa mai totală a pădurilor și în urmarea starea nefavoritoare a referințelor climatice este cauza, că pe platoul acesta economia câmpului nu se poate desvolta cum se cade. Pentru îndreptarea acestor referințe nefavorabile până acuma nu s'a făcut nimica, la ce a contribuit și aceea părere rătăcită, că arbori în Dobrugea nu se pot prăsi bine.

Ministrul de agricultură român a ordonat încă în toamna anului trecut începerea plantării de păduri în întindere mai mare: Spre scopul acesta mai în toate comunele s'au ales teritoare câte de 200—300 hectare, pe care le împădurăreză împărțind munca pe mai mulți ani.

Spesele, licvidate deja, se urcă cam la 2 milioane de franci.

Comerțul de lemne al României. Lemnele de construcție din România au ajuns deja pe piața germană și anume nu numai pe cale maritimă ca până acuma, ci și pe Dunăre după cum comunică consulatul austro-ungar din Nürnberg.

Prin poarta de fer s'au transportat în cei doi ani ultimi lemne în cantitatea următoare:

	1900	1901
în su: 125 377 m. m.		116,233 m. m.
» jos 34 587 » »		24,560 » »

Producerea de doage franceze în Ungaria, Bosnia și România în 1901—1902 a fost după L. Blasich:

în Ungaria	8,550,000
» Croația	2,550,000
» Slavonia	16,200,000
la olaltă în imperiul ungar	26,300,000
» Bosnia	16,700,000
» România	12,000,000
la olaltă	56,000,000

Producțiunea țerilor coroanei ungare face 48.8%. După Blasich lipsa anuală de astfel de doage e de 45,000,000—48,000,000

— Ba nu, domnule potracăr, că i alta mai mare, uai, uai, uai de mine!

— Ce poate fi? spune-mi Hampule că doară nu se prăpădește lumea, să vedem, dar' dacă-ți pot ajuta cumva!?

— Uai, uai!.. Mare pacoste pe satu nostru!.. Ascultă, dle potracăr, D-zeu să-ți lungească zilele. Avem și noi popă ca toată lumea, pe popa Avrinte. Cu noști și d-ta pe popa nost? pe popa Avrinte din Puradea? Uai? Până-ce o murit Rălea, măie unde o 'nsērat, am avut tignă cu popa nostru. Când a murit Rălea, popa nost a ținut predicăția țigănește, de toți ne-am crucit! Noi am gândit că așa-i bine și ne-am bucurat că popa nost știe țigănește. Acum aud dela oameni vrednici, că popa Avrinte numai și-a bătut joc de noi. Așa-i, dle potracăr? Spune, mă rog, așa-i?

— Hm! ar fi fost mare lucru, a respuns Mărcuț îngândurit, ca popa Avrinte, care i omul dracului, să nu-și bată joc de voi. Da vezi bine că și-a bătut! V'a

făcut să plângeți și el să ridă; să-l lăudați, pentru-că el vă batjocurește. Al dracului popă! Până a trăit Rălea n'a îndrăznit să vă poarte ziua cu lumină, fiind-că era Rălea voivodă, și Rălea era om! Dar' când a murit Rălea, a vîzut că-i stăna fără căni, și v'a făcut-o. Și să știți că pe toți are să vă îngroape așa, și să n'aveți parte de ceea lume!

— Ba o 'ngropa el pe mumă-sa, da pe noi știu că nu! că i-om face noi apa.

— Atât vă trebuie, haraminilor, că-i va: de neamul vostru. De-ți pune mâna pe el, și veți vrē să-i faceți ceva, să știți că toți perți de ciună, și căni și corbii vă mănăncă, că nu vă 'ngroapă nime, pentru-că el îi popă și v'a legat, și când puneți mâna pe el, de voi să leagă afurisania a mare!

— D'apoi ce să-i facem, domnule potracăr? ce să-i facem, că doară nici noi nu ne-om lăsa să-și bată joc de noi, și să fim de risul lumii; ce să facem ha?

— Duceți-vă la vlădica să vi'l iee de pe cap!

— Că ne ducem, zeu ne ducem, dle mîncu-ți sufletul, da mă tem că nu'l va lua!

— Drept ai, Hampule, vezi că acum te vîd că ești cuminte! drept ai să te temi, că vlădica ține cu popa. Veți merge la vlădica, ascultă Hampule ce-ți spun, și vlădica se va pune cu vorba pe lângă voi să vă mulcomească, să vă amăgească, să-l țineți pe popa Avrinte; va zice, ca ori-care popă, că Dzeu știe țigănește, numai să-și apere pe popa. Voi însă să nu-i credeți, să nu vă lăsați, fiți oameni și nu-l slăbiți până nu vă dă carte de mână, ca să iasă popa dela voi. Auzit-ai, Hampule, să nu-l slăbiți pe vlădica; spuneți-i și-i amenințați cum veți ști voi, că n'are ce să vă face; stau eu față pentru voi! (Va urma).

CRONICĂ.

Representanța fundațiunii Șaguna.

Representanța fundațiunii fericitului metropolit Șaguna 'și-a ținut Joi înainte de amezi ședința sa anuală, în care a fost ales asesorul consistorial *Dr. Elie Cristea* de secretar referent al comisiunii administrative; ear' de membri noi dl *Dr. Nicolae Comșa*, medic în Săliște și șăranul *Ioan Stoica Bobeș*, episcop în Boița.

În aceeași ședință s'au împărțit 1 pentru biserici 7500 coroane ear 2 pentru școale, 3700 coroane, la olaltă 11200 coroane.

Promoții. La 31 Maiu a avut loc următoarele promoții: La universitatea din Budapesta dl *Tiberiu Tisu* din Ceba, a fost promovat doctor în științele medicinei.

La universitatea din Cluj a fost promovat doctor în științele juridice dl *George Rocsin*.

Nou preot. Dl *Vasile Popovici*, cunoscutul tenorist, a fost ales la 1 Iunie preot în comuna Trăsnea, protop. Ungurașului.

Nou profesor. Ni se scrie din Budapesta, că dl *Vasile Stan*, absolvent de teologia din Sibiu și al filosofiei din Budapesta, a depus Sămbătă la 31 Maiu cenzura de profesor.

Daruri pentru biserică. Evlavioșii creștini *George Buzăș* și soția sa *Maria*, din *Jacul-român* au cumpărat și donat bisericii gr.-or. din această comună un rînd de odăjdii bisericesti pentru serviciul divin, în preț de 60 cor., adică șezeci coroane, pentru care lucru creștinesc li-se exprimă și pe această cale în numele tuturor credincioșilor creștini ai acestei parohii cea mai sinceră mulțumită.

— Pentru biserică gr.-cat. din *Csitt-Szt. Iván* au dăruit credincioșii *Ioan Nicușan* cu soția *Anica*, dela *Fecheteul-Mădărașului* un rînd de vestminte de liturgie în preț de 80 coroane. *Sofia Mateiu*, din *Nesna* o cruce de mână în preț de 14 coroane și *Ioan Câmpean*, din *Sânt-Ana-de-Murăș* un rînd de vestminte de liturgie în preț de 75 cor. Pentru biserică filie *Pănetul-de-Câmpie* au dăruit credincioșii *Costan Nicușan*, tot dela *Fecheteul-Mădărașului*, un rînd de vestminte de liturgie în preț de 80 coroane. *Ioan Fizeșan* din loc, un luster din lemn lucrat foarte frumos pentru 8 lumini în preț de 5 coroane. Ear' *Ioan Burcuș* cu soția sa *Anica Moldovan* au procurat un clopot foarte frumos în preț de 135 cor.

— *Eudochia Simorne* din *Leschica* a lăsat pe seama bisericii de acolo o fundație de 200 cor.

— Pentru biserică din *Vărd* au dăruit *Paraschiva Bonea* (sora părintelui *I. Bonea* din *Fofeldea*), căsătorită în *Chirpăr* o măsaie frumoasă pe prestol în preț de 15 coroane. *Ana*, soția învătărilor pensionat *Ioan Suci* din *Măgărei*, o măsaie frumoasă pe iconostas în preț de 7 cor.

Mai mulți parochieni au cumpărat un rînd de vestminte în preț de 94 cor., la cari fruntașul nostru *I. Olariu* cu soția sa *Maria* au contribuit cu 20 cor.

N. Muntean a cumpărat un chivot de argint de China, aurit în parte, cu 6 coroane.

Savina Muntean și *Maria Dănescu*, au cumpărat un epitrafir foarte frumos cu 16 cor.

I Ghidiu jun. și *Ana Ghidiu*, un epitrafir de mătășă alb cu 8 cor.

Ana Avram I. Nicolae, a cumpărat o măsaie pe prestol cu 5 cor.

A mai dăruit încă un ștergar minunat lucrat și unul alb fecioara *Salomia O Sopa* acum răposată.

Nu pot trece cu vederea și să nu amintesc și pe *Ioan Morariu Cioncă*, *I. Dănescu*, *I. Muntean*, *T. Muntean*, *Moisă Tecușan*, *I. Stoichița*, *I. Mitru*, *Ioan Morariu Nicu*, *I. Petrișor*, *G. Maurer* cu soția sa *Sofia* și *Nic. Tecușan*, cari deși duși în America, în 4 Maiu st. n., adunându-se la olaltă ca dintr'un sat, au venit la o înțelegere și au contribuit toți, colectând frumoasa sumă de 54 cor., cari buni 'i-am primit folosindu-se pentru cumpărarea unei cruci de argint de China cu 16 coroane; 2 candelă cu 11 coroane 20 bani, ear' restul spre a se săvirși sf. maslu pentru ei.

I. Triff, paroch.

— Creștinii din *Budacul-român*, *Zăgrean* și cu soția sa *Florica*, au donat bisericii greco-catolice din *Budacul-român* două rînduri de ornate bisericesti amândouă în preț de 324 coroane și un rînd pe seama bisericii gr.-catol. din *Friș*, în preț de 146 coroane. *Adaug*, că acești buni creștini își întrebunțează averea lor spre scopuri numai curat creștinesci, făcînd și alte donațiuni pe la diferite biserici, despre care nu știu să-mi dau seama, fiindcă ea adevărați creștini nu dau pe față faptele lor.

Tot pe seama bisericii gr.-cat. din *Budac* au mai donat în anul acesta creștinii *P. Moldovan* și soția sa *Ioana* încă un rînd de vestminte în preț de 120 coroane și creștinii *I. Mărginea* și soția sa *Anica* un rînd de vestminte negre în preț de 100 coroane.

I. Tinis, inv.

Dumnezeu să le lungască tuturor firul vieții încă mulți ani, ca să mai poată săvirși astfel de fapte nobile.

Necrolog. Corpul profesoral și superioritatea dela seminarul teologic arhidiecesan din *Blaj*, anunță adormirea în Domnul a mult iubitelui lor superior și coleg *Basilii Rașiu*, fost vicar foraneu gr.-catolic la *Făgăraș*, rector și profesor seminarial, asesor consistorial etc., întemplată, după suferințe îndelungate, în *Sighișoara*, Duminecă după amezi la 8 ore, în anul al 65-lea al etății și al 32-lea al preoției sale, fiind deja pregătit cu sfintele sacramente ale muribunzilor. Oșămintele iubitelui adormit în Domnul s'au așezat în 3 Iunie, la 3 ore p. m., în cimiterul greco-catolic din *Blaj*.

— Cu inima întristată aducem la cunoștință moartea prea mult iubitelui nostru soț, frate, tată, bunic, socru și rudenie *Georgiu Rozvány*, avocat, întemplată după suferințe scurte în anul 84 al etății și 38-lea al căsătoriei sale fericite, în 31 Maiu c. a. m., la 10 ore în *Salonta-mare*. Rămășițele scumpe ale defunctului s'au așezat spre odihna eternă după ritul bisericii gr.-or. rom. la 2 Iunie st. n., la 2 ore după amezi în cimiterul din *Salonta-mare*. Fie-i țărina ușoară! v. d. *Georgiu Rozvány*, născ. *Maria Illovits*, ca soție; *Gabriela Rozvány*, mar. dr. *Georgiu Popovits*, *Iosif Rozvány*, *Georgiu Rozvány*, Dr. *Stefan Rozvány*, Dr. *Eugen Rozvány*, ca fii și numeroase rudeni.

Fondul Ligei. »Eposa« scrie: Joi, s'a vîndut la tribunalul de Muscel moșia *Conțești* a dlui *Perieșeanu*.

Intre creditorii a fost și *Liga Culturală*, cu 60000 lei.

Moșia s'a adjudecat asupra d-nei *Elena Sc. Ferechide* cu 262000 lei, creanțele ipotecare fiind de 214000 lei.

Astfel fondul *Ligei Culturale* este salvat.

Fundațiune pentru Alumnul gr.-or. român din Beiuș. Direcțiunea institutului de credit și de economii »Victoria« din *Arad* a creat din sumele destinate pentru scopuri filantropice și culturale un fond pentru susținerea și ajutorarea Alumnului diecesan gr.-or. român din *Beiuș*, — și spre acest scop a votat pe anul acesta suma de 500 coroane, cu gândul ca și pe viitor după putință să doteze acest fond, care va purta numirea: »Fundațiunea institutului de credit și economii »Victoria« din *Arad*.

Capitulul acestui fond depus în administrarea consistorului diecesan din *Arad* este neatacabil și numai venitul lui se poate întrebunța pentru scopurile Alumnului.

Considerând misiunea de mare preț ce din punct de vedere al creșterii și al culturai românești pe lângă gimnasiul nostru din *Beiuș* o îndeplinește acest Alumnul de băieți, apoi considerând și lipsese materiale, cu care a avut să lupte totdeauna dela înființarea lui; — hotărîrea direcțiunii institutului »Victoria« — este vrednică de recunoștință generală și pentru această maritimă hotărîre îi exprimăm adânc simțita noastră mulțumită.

Senatul alumnului diecesan gr.-or. din *Beiuș*. *D. Negreanu*, președinte.

La fondul »Masa învățăceilor meseriași români«, administrat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, au binevoit a mai dăruți următorii: d-na *Elena Lăcuța n. Filip* 1 cor.; *Ieronim Preda*, directorul librăriei arhidiecesane, 40 bani; *Ieronim Spornic (Vestem)*, 1 cor.; *Ioan Florian*, notar (*Laz*), 1 cor.;

Dr. Nicolae Ionescu, avocat, aduce la cunoștința on. public, că 'și-a deschis cancelarie advocațională în *Caransebeș*, strada principală, în casele dlui maior *Paul Pop*, nrul 485.

Furt în biserică. Vineri noaptea spre Sămbătă (30 Maiu) hoși necunoscuți au furat din biserică gr.-or. din *Armeni* aproape toate cărțile și spărgînd lada cu lumini au golit-o. A doua zi înfricându-se, făptuitorii necunoscuți au aruncat cărțile în drum, unde s'au aflat.

Un negustor mărșav pedepsit. Din *Lugoj* se scrie, că un cetățean fruntaș(?) de-acolo a fost pedepsit cu 100 de cor., fiind prins chiar în momentul când voia să espedeze 2 fete nenorocite la *Turoia*. Contra lui s'a introdus cercetare, avînd să capete o pedeapsă mai aspră.

Pescari pedepsiți. Doi pescari din *Mohu*, cari au vîndut pești pe timp de opreliște, au fost pedepsiți de poliția din *Sibiu*.

Banii emigraților. Direcțiunea postală din *Cașovia* a făcut o statistică, din care se vede, că emigrații din comitatul *Ung* au trimis din America în anii 1900 și 1901 șapte milioane 336.071 cor. 32 bani.

O glumă, care a pricinuit moartea. Prefectul județului *Dimbovița* (*România*) a raportat ministerului de interne, că flăcăul *Fănică George* din comuna *Mogoșani* în glumă a apucat de umeri pe la spate și a trîntit-o la pămînt pe fata *Iilina Cristeanu*; aceasta s'a speriat atît de mult, încât a murit pe loc. Băiatul a fost arestat; doctorul a constatat că moartea a provenit din cauză spaimii.

Resultatele conscripției. Zilele aceste a apărut vol. I. despre rezultatul conscripției regnicolare dela 1900. Conform datelor în 31 Dec. 1900 numărul locuitorilor Ungariei a fost de 19 254 559 suflete. Din acestia Maghiari sînt 8,742,301 (!), după ei mai numeroși Românii 2,799,491; Germanii 2,135,181; Slovaci 2,019,641; Croații 1,678,569; Sârbii 1,052,180 etc. Asupra datelor vom reveni.

O nouă reuniune de înmormântare. La 25 Maiu a. c. s'a pus baza Reuniunii greco-catolică română de înmormântare din Tohanul-vechiu. Preșident interimar a fost ales dl. *Moise Brumboiu*. Numărul membrilor plători este statorit în 300. Taxa de înscriere de persoană 2 cor 40 bani, pentru cărțica de membru, taxa de solvit după fiecare membru răposat 40 bani. Ajutorul este statorit de ocamdată în 80 coroane după fiecare cas de moarte, în mod egal.

Statutele încurînd vor fi înaintate spre aprobare ministerului, după care reuniunea își va începe activitatea.

Darul armatei. Armata a oferit M. S. Reginei o plachetă de argint masiv, avînd în relief episoade din epoca războiului independenței. Pe recto Soverana e înfățișată dînd îngrijiri răniților. Pe verso se vede intrarea triumfală la București a Prințului Carol, în 1878, în capul armatei Sale venind dela războiu.

La fondul de 20 bani, întemeiat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu pentru cumpărarea unei case u hală de vînzare pe seama meserisșilor rom din Sibiu au mai dăruit următorii: d-na Maria Blaju, Petru Blaju, Iosif Dădărlat, Ioan Domnariu, Eugen Pipoy, Achim Popa, Ieroteu Plop, Ioan Achimescu, doamna Margareta Moldovan, George Bortos (Băița, Bihor), Ioan Prodan, Victor Tordășianu, dela fiecare 20 bani și Dr. Vasile Dan, avocat, 1 coroană.

Hymen. D șoara *Elena Reou*, învățătoare, și dl. *Aurel Barbu*, învățător, fidanțați.

Imnul împărătesc. La Joia verde n'a eșit în Cluj militia la paradă. Causa a fost, că tinerimea cultă de acolo se pregătise să turbure cîntarea imnului împărătesc cîntînd imnul maghiar. Aflînd comanda de această intențiune patriotică, a oprit participarea soldaților la sîrbare.

Bancnotele de 50 cor. au început să circuleze. Ce privește stricarea lor s'au luat aceleași măsuri ca și la celalalte banenote. Ele vor fi împărțite în o sută de câmpuri și pentru fiecare câmp stricat se vor scăde la schimbare 50 bani. Banca voește să scoată din circulație încetul cu încetul bancnotele de 10 și 20 cor, pentru că s'a observat, că publicul nu primește bucurosi pieșele de aur, cari se reintore în continuu la casele băncii. În cazul acesta va rămâne banenota de 50 cor. cea mai mică pieșă de hîrtie.

Emigrarea din Bucovina. După cum cetim în foile din Bucovina, pe țeranii de acolo încă i-au apucat boala emigrării. Zeci de plugari, cari și-au vîndut pușinul ce au avut, pleacă la Canada în America-de-nord, cu toate știrile nefavorabile, pe cari le-au trimis cei emigrați mai înainte acolo.

Tempestate. Luni, pe la 3 ore p. m., s'a descărcat peste ținutul Săligței o furtună cu grindină. Pomii sînt nimiciți, encuruzele se vor mai reculege în parte. Grindina nu s'a topit până seara.

Cinstea femeiască apărută cu revolverul. Într'o comună de lângă Tîrgu-Jiu umbla un ticălos după nevasta factorului postal de acolo. Într'o zi, când bărbatul nu era acasă, a intrat cu puterea la femeie. Aceasta, ca să se apere a luat un revolver și a tras trei gloanțe în el, culcîndu-l la pămînt. La detunăturile pușcăturilor au alergat vecinii, cari au încuștințat apoi autoritățile. Ca să se răsbune, nevrednicul a fasionat, că bărbatul vrednicei femei l-ar fi împușcat, dar' în curînd s'a dovedit adevărul. El va fi pedepsit pentru atentatul, ce a încercat. Cinștita femeie încă va ajunge înaintea curții cu jurați, dar' numai ca să fie declarată nevinovată și să se cere laudă.

Un vultur de miei ca hoț de copii. Într'o comună sîrbească din Croația își lăsase o țerancă copilul de un an în grija fetei sale de 11 ani. Aceasta a dus băiețelul în curte, fără să-i mai prea aibă de grije. Un vultur, care apăruse de-asupra curții, s'a repezit din înălțime și a răpit copilul. La strigătul fetei au alergat niște vecini, cari n'au putut să mai ajute nimic, căci vulturul se depărtase înspre munții de apropiere. Ei au plecat într'acolo și cu primejdia vieții au ajuns până la cuib. Aici însă n'au mai aflat, fără câteva zdrențe sîngerate și niște oscioare — rămășițe de ale copilului răpit.

Elevi români distinși, Elevii dela gimnasiul de stat din Sibiu au avut Luni examen de gimnastică, la care s'au distribuit și premii. Mai toate premiile le-au câștigat Românii, ceea-ce ne îmbucură mult, căci avem lipsă și de Români cu carte, dar' și zdraveni la corp.

Ochiul stăpînului. Un proprietar mare din Sumatra voia să plece la vînat. El știa, că Negrii, cari lucrau la el, nu vor face nici o ispravă, dacă se vor vedea fără supravegherea lui. De aceea i-a adunat pe toți împrejurul lui și le-a zis: »Cu toate-că e plec de-acasă, ca să nu credeți, că puteți face ce vreți, îmi voi lăsa un ochiu între voi, ca să vă supravegheze». Zicînd acestea își scoase un ochiu — era de sticlă — îl puse pe un trunchiu de copac și se depărtă. O bucată de timp au muncit fiecare lucrător ca un elefant, până când îi veni unuia o idee bună: luă o cutie de tînchea și acoperi ochiul cu ea. Până la sfîșitul soarelui au tras cu toții un somn bun și apoi s'au epucat eară de lucru. Își uitaseră însă să descopere ochiul, așa că stăpînul le-a descoperit șiretlicul.

O fabulă indiană. Un om cumpăra în fiecare zi 6 pânișoare. Un cunoscut de-al lui îl întrebă într'o zi: »B ne, frate, cum de cumperi în fiecare zi tot câte șase pâni? Cel dintăiu îi răspunse: »Eată pentru-ce. Una îmi trebuie mie, alta o arunc, dar' ear' o capăt înapoi, două le împrumut și cu celalalte două îmi plătesc datoriile.» »Nu te înțeleg». — »Cum să nu? O pânișoară o mînănc eu, una o dau soacrei mele, două copiilor și două părinților mei».

O căsătorie la distanță. Să știe cât năcaz au mulți îndrăgostiți tineri, ca să-și facă un cuibuleț și cum năcazul acesta amănă căsătorile pe mult timp. Sînt însă și casuri, în cari doi hulubași nu trăesc la olaltă chiar din cauza, că au prea multe cuiburi. Foile svediane povestesc un astfel de caz. Un Svedian se îndrăgostise de o fată. Amîndoi erau singuri la părinți, cari erau proprietari de casă și de moșie. S'au căsătorit, dar' cum nici unul nu voia să se mute la celalalt, au rămas despărțiți vizitîndu-se numai unul pe altul din când în când. — Așa traiu mai bine nu.

O jertfă a barbierului. Săptămîna trecută se duse locuitorul M. Covaceff din O.-Bece la un barbier, plîngîndu-se din cauza durerilor de mîșele. Barbierul i-a promis, că-l scapă de ori-ce durere, scoțîndu-i dintele cel bolnav. Cum însă îl durea întreagă falca, i-a scos șese mîșele, zdrobindu-i și falca. În urma durerilor celor mari a murit a doua zi.

Esamene de calificațiune la Arad. Se aduce la cunoștința candidaților de învățători confesionali, că esamenele de calificațiune învățătorească pentru eparhia gr.-or. română a Aradului se vor ține în zilele de 12/25, 13/26 și 14/27 Iunie a. c. la seminariul diecesan din Arad. Candidații vor avea și înainta petițiile, ajustate în regulă, până în 8/21 Iunie a. c. la direcțiunea seminarială din Arad.

Săcuiul cuminte. Un Săcuiu se prezintă zilele trecute la o bancă, unde avea depuse 50 cor., declarînd că vrea să-și scoată banii. Contabilul își face lucrul, dă omului o chitanță și o subscrie și-i numără banii. Când să-și iee, zice Săcuiul: »Fi bun, pune-i eară la loc, că n'am lipsă de ei. Am vrut numai să văd, dacă banii mei sînt încă tot aici».

Contra tricolorului. În Joia trecută, zi de tîrg la Blaj, gendarmii smulgeau colorile naționale, unde numai le zăriau. Luau cărpe, dacă erau tricolore, desfăceau brănele țeranilor și fără nici un sentiment de rușine, sileau pe femei să-și desfacă cingătorile din jurul trupului, să-și depună crîntințele și șurtele, dacă aveau cumva pe ele mîndrul tricolor roșu-galben-vîșet. Ce rost au aceste fapte, menite să turbure și pe cei mai pașnici cetățeni? Se simt concetățenii nostri așa de slabi, cât se tem și de aceste nevinovate colori? Există doar' un nou ordin de terorizare, acum în presjma congresului studentesc, ce se va ține la Pesta? Sau ce?... În momentul ultim aflăm, că mai mulți profesori și chiar studenți, sînt citați pe Sămbătă la dl. Tokos, noul pretor, spre a da seamă pentru pretinse transgresiuni săvîrșite cu privilegiul maialului din Sămbăta trecută. Mai mult, că s'ar fi făcut arătare contra lor la fișpan.

Esamen și petrecere poporală. Din Mireșul-mare ni-se scrie: În 18 Maiu a. c. s'a ținut esamenul cu elevii școlii confesionale din comuna Mireșului-mare, sub conducerea adm.-protopop dl. Ioan Nistor. La esamen toți elevii din toate studiile de învățămînt au dat răspuneri bune și precise, prin ce învățătorul Aureliu Bodea a arătat, că e la culmea chemării sale. Esamenul s'a terminat cu dialogul »Despre vinars și urmările triste ale vinarsului». La fine s'au împărțit ca premii între pruncii și fetițele, cari au arătat mai mult spor, cărțile din biblioteca poporală și bani.

Cu această ocaziune s'a dat cu elevii școlari și câțiva tineri din popor un teatru pentru combaterea patimei beției și auume: piesa I. »De năcaz» și a II-a piesă »Ce face bețiac». Toți și-au jucat rolul cu desteritate.

Îndată după finirea teatrului s'a început petrecerea poporală, fiind de față inteligența și poporul din loc, cari toți s'au aflat foarte bine și s'au purtat cuviincios, ferindu-se de beție și vorbe netrebnice.

La miezul nopții a fost cină comună, în decursul căreia dl. preot local, Vasiliu Pop, prin o vorbire acomodată mulțumii inteligenței pentru spriginul dat și poporului pentru purtarea lui bună sub decursul petrecerii și interesarea lui de tot ce este bun și frumos.

După finirea cinei, de nou inteligența și poporul au jucat jocuri româ-

nești până în zori, când s'au depărtat cu toții mulțumiți și cu dorul în inimă de a conveni earăși cât de curând în o așa petrecere, ce dinții nu au mai văzut. Aceasta pe lângă folosul moral a avut și folos material, căci deși pe lângă prețul bagatel al intrării de 40 bani de persoană și cu toate că a fost timpul ploios, ceea-ce a împedecat pe străini a lua parte, totuși din comună cea mai mare parte a fost de față. Fiind un venit de 40 cor. 32 bani, din cari subtrăgându-se spesele de 10 cor. 18 bani, a rămas un venit curat de 30 cor. 14 bani, cari s'au așezat prin preotul local în casa de păstrare postală, ca fond pentru premiarea la examene a elevilor sînguincioși și cu purtare bună, și eventual mărindu-se fondul prin astfel de petreceri pentru înființarea bibliotecii populare.

Suprasolviri au fost dela domni Ioan Nistor, adm. protopop., Vasiliu Pop, preot local, Gregoriu Dunca, notar, Iosif Murășan, subnotar, Ioan Chiro, învățat. în pensiuine, Anania Sas, învățator în Șiulumeghiu, Goldstein Ignăoz, conducător de mașină, N. Fischer, apoi Nichita Ioan și Fetcăș Georgica, economi, cărora și pe aceasta cale li-se aduce mulțumită adâncă.

Unul din cei prezenți.

R Î S.

Doi Țigani, și anume Zachie al lui Adam și cu Cula al lui Mon, ambii vînători de raci, dar' vechi mai tot dintr'un an cu Zevedei cel din scriptură și cu fiii sei, aruncându-și odată mreșile lor în lacul racilor din valea negracilor au tras mulțime mare de raci. Deci mergînd cu raci în piața Sibiiului i-a vîndut cu preț bun și a câștigat aproape 500 de duce adecă 50 zloți rîi. Bine, zise Cula, măi frate Zachie, hait să mergem la cost unde prânzește vlădica și să prânzim și noi odată vlădicește. S'a dus Faraonii negri ca niște satane și feciorul de masă le-a pus câte un salvet alb ca zăpada pe după cap și ei au comandat un prânz vlădiceșc. În timp scurt le-a pus pe masă fiecăruia din ei vre-o 10 soiuri de bucate, dar' Faraonii mîncînd în tignă, au rămas tot flămânzi. Cerîndu-li-se plata le mai lipsiu 10 zloți bani rîi. Neavîndu-i au mîncat o bîtae bună de care s'au săturat. De atunci năcăjesc Români pe Țigani cu prânzul ce-l vlădiceșc.

Const. Folea.

Știri din piață.

Sibiiu. Grău, hl. 13.20—14.40, șecară 8.20—9.40, orz 8.40—9, ovăș 5.60—6.40, cucuruz 8.20—9.60 cor.; 10 ouă 34—36 bani.

Piața banilor din Sibiiu. Galbînul 11.26; 20 lei (hârtie) 18.96; 20 lei (argint) 18.84; lira turcească 21.40; lira engleză 23.86; 20 marce germane 23.40; napoleonul 19.02; rubla (hârtie) 2.53; rubla (argint) 2.45 cor.

Budapesta. Grău 50 chlgr. 9—9.35; șecară 7.15—7.35; orz 5.75—6 ovăș 7—7.15, cucuruz —, cincantin —.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Traverse cilindrice

cu prețuri ordinare și ieftine.

Oferte se trimit franco la ori-ce stațiune de tren.

In deposit se află profilele:

nr. 8, 10, 13, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 28, 30 și 32 până la 10 metri lungime.

Traverse țintuite

precum și toate celelalte construcții de fer.

Preliminare de spese se fac gratuit.

Cheutori de zid în ungime de 6—7 metri.

In deposit se află:

Fer U în 19, fer unghiular în 25, fer T în 18 și fer de diferite fasoane și de înfrumșetare în 27, fer în plăci, cuadrat și rotund în 534 de profile.

Țevi și bucăți ornative din fer bătut.

Țevi de tuciu. Țevi de tuciu pentru conducerea de apă.

Traverse pentru balcoane și drugi de fer pentru ogrăzi.

Tinichea de fer suflată cu zinc, tinichea neagră, tinichea de zinc, tinichea albă

Mațe pentru retirăzi.

38 7—

Mucava de coperiș din asfalt și peatră.

Împletituri de sîrmă și sîrmă cu ghimpi.

Table de izolare din asfalt și elastloe.

Cement de Portland și Roman. — Cărbuni de peatră și cocs.

Trestie pentru stucatură.

Carol F. Jickeli, Sibiiu.

In atențiunea proprietarilor de pămînt!

„Eliberarea pămîntului de greunamînt,

Intreprindere de Credit Hipotecar”

este titlul unui institut ce s'a înființat cu scopul de a da ocaziune proprietarilor de pămînturi să poată ajunge la împrumuturi ieftine și pe lângă condițiunile cele mai favorabile. Acest institut dă împrumuturi pe pămînturi ori și unde. Interesele cu amortisirea capitalului cu tot fac mai puțin ca la băncile mici numai interesele simple.

Favorul cel mai deosebit și de neprețuit este, că cu încetarea din viață a debitorului, suma împrumutată se șterge de pe pămîntul hipotecat, ear' ratele plătite în amortisirea capitalului se restituiesc numai decît în bani gata.

Cu modalitatea împrumuturilor acestora proprietarul unui pămînt ajunge la bani ieftini, nu poartă grija plățirei împrumutului și este sigur că ori și când ar înceta din viață, pămîntul rămîne liber de greunamînt și erezii mai capetă și bani gata.

Recomandăm tuturor acelor prnrietari de pămînturi cari au lipsă de bani să se folosească de favorul acesta.

Pe pămînturi cari sînt hipotecate la alte institute încă se dau împrumuturi plătindu-se din suma împrumutată datoria veche la respectivul institut.

La cereri de împrumuturi se recere copia cărților funduare și foaia catastrală.

Prospecte detaliate cu informațiunile necesare se trimit la cerere.

Atât cererile de împrumuturi precum și ori ce întrebări la cari se răspunde imediat sînt a se adresa la

Representanța

„Intreprinderii de Credit Hipotecar,

Eliberarea pămîntului de greunamînt”

în Sibiiu (N.-Szeben) strada Bruckenthal 36.

Nr. 866—1902.

50 2—3

Publicare de licitațiune.

Moara cu 3 petri a comunei Sadu se va esarênda pe calea licitațiunii publice în cancelaria comunală în 8 Iunie st. n. a. e. la 9 ore a. m., pe timp de 3 eventual 6 ani, începând cu 1 Iulie st. n. a. e., celui-ce va îmbia mai mult.

Oferte în scris provëzute cu 10%, vadiu după suma strigării de 1600 coroane se primesc înainte de licitare.

Alte condițiuni se pot vedè în cancelaria comunală în orele oficioase.

Sadu, în 26 Maiu 1902.

Primăria comunală.

Casă de vânzare.

În 10/23 Iunie a. e. se va vinde pe cale de licitațiune în camuna Căstău în depărtare de Orăștie (Szászváros) de 2 chlm. o casă anume zidită pentru de a se ține în ea cârcimă, boltă, măcelărie, lângă ea sânt un grajd, șopru etc. Casa e zidită dealungul drumului de comitat, cu ușe către drum și la un loc potrivit, de unde se împarte drumul în două părți. Pe lângă casă au treacët vre-o 10 comune afară de păcurarii dela munți. Cu un cuvânt un loc foarte potrivit pentru un om de negustorie.

44 8—3

Franzbranntwein-ul

lui 2 48—52

BRÁZAY,

cel mai răspândit

și mai neescapabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

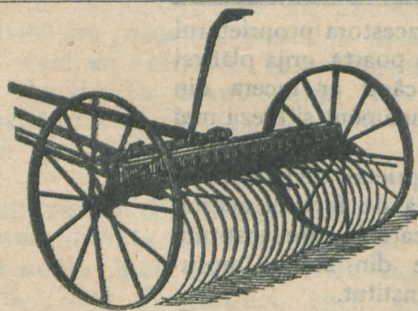
Budapesta, IV., Museum-körut nr. 23.

Franzbranntwein-ul e un mijloc de neprețuit pentru indivizi de constituție slabă precum și pentru cei înaintați în etate, ajutându-le iute la întărirea corpului.

➔ Feriți-vă de imitațiuni. ➔

Fiti cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Greble de adunat fân (Hollingsworth)

cu 27 colți, mai mici cu 22 colți
pregătește 40 6—6

cu prețurile cele mai moderate

Andrei Rieger,

prima fabrică ardeleană de mașini agricole și turnătorie de fer în Sibiu.

MICHAIL SCHOPF,

neguțator de ferărie în Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 42

recomandă magazinul seu foarte bine asortat cu

șini de fer dela Cudjir (Hunedoara),

mai departe toate felurile de

osii de oleiu, de trăsuri și căruțe de povară, opritori de trăsuri, oțel pentru arcuri de trăsuri, arcuri de trăsuri precum și arcuri de osii și foarfeci și garnituri pentru căruțe și trăsuri.

Instrumente pentru rotari sistem „Fuohs“, numai calitate bună.

Coase escelente numite „Bure“,

cari sânt de o calitate neîntrecută, și le dau cu garanție, schimbând fiecare bucată, care n'ar corêspunde.

85 8—10

Mucava de coperiș de asfalt

fără miros și veritabile, table de izolare, massă de asfalt pentru izolare în stare compactă pentru svîntarea păreților umezi.

Stropitoare pentru peronospora.

Subscrisul ofer st. domni economi cele mai bune stropitoare pentru peronospora plătibile la cassă sau prin accept la toamnă. Mai departe ofer magazinul meu bogat și bine asortat cu articoli de fer calitate I, tinichea, cuie, șuruburi, feruri de plug, garnituri, vase pentru bucătărie, mărfuri de gumă etc.

49 2—5

Cu stimă

Victor Dahinten,

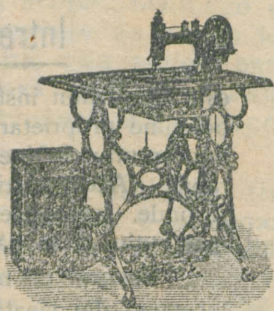
magazin de ferărie în Alba-Iulia.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

8 17—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

➔ **Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.** ➔

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sânt esecutate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la oerere gratis și franco.

DEPOSITUL

86 8—8

Primei fabrici de luminări de stearină în Sibiu

Piața-mare nr. 6 și Strada Turnului nr. 27

recomandă afară de produsele ei în luminări de stearină, săpunuri, mărfuri de toaletă, toate soiurile de parfumerii indigene și străine, săpunuri de toaletă precum și toate celelalte articole de bransa aceasta, pe lângă **prețuri extrem de moderate.** Pentru **sêrbători** se atrage îndeosebi atențiunea asupra

lumînărilor pentru biserică albe și cu flori.